

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100627

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-09-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: № 18-10-01 від 12.09.2023

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Станіславчук Наталія Іванівна

2. Nataliia I. Stanislavchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 28-08-2023

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська, німецька)

Місце роботи здобувача: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 1893

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.35, 14.35.19

Тема дисертації:

1. Формування етичної компетентності майбутніх учителів іноземних мов у позааудиторній діяльності
2. Formation of Ethical Competence of Future Foreign Language Teachers in Extracurricular Activities

Реферат:

1. У дисертації представлено результати теоретичного та практичного дослідження проблеми формування етичної компетентності майбутніх учителів іноземних мов у позааудиторній діяльності. За результатами теоретичного аналізу низки нормативно-правових документів концептуального значення з'ясовано, що роль етичної компетентності у становленні сучасного вчителя у сучасній педагогічній науці нині актуалізується і позиціонується; вона передбачає сформованість учителя, спроможного управляти власними емоціями; який поважає себе і інших; дотримується норм етичної поведінки і навчає цього здобувачів освіти; вміє вибудовувати діалогові взаємозв'язки зі здобувачами освіти. У дисертації проаналізовано та узагальнено сутність понять «етика», «компетентність», «етична компетентність», «компетентнісний підхід», «компетенція», «позааудиторна діяльність». З'ясовано, що етична компетентність ґрунтується на суспільно-гуманітарних знаннях, конструюється через емоційно-ціннісний і соціально-творчий досвід здобувачів освіти, що набуваються як в освітньому процесі, так і в позааудиторній діяльності шляхом участі у соціально значущій діяльності та рефлексії. Вимоги до формування етичної компетентності, сутність якої

конкретизована в освітніх стандартах вищої освіти з підготовки фахівців педагогічних спеціальностей з урахуванням вимог компетентнісного підходу, адекватні цілям і завданням освітнього процесу закладу вищої освіти (ЗВО) загалом і позааудиторної діяльності зокрема. Позааудиторна діяльність з майбутніми викладачами іноземних мов у ЗВО розглядається як педагогічно організований й особисто регульований процес формування у майбутніх учителів іноземних мов етичної компетентності; як простір, у якому здобувач освіти вибудовує різноманітні морально-етичні взаємини і зв'язки на основі діалогу культур. З'ясовано, що позааудиторна діяльність з формування етичної компетентності ґрунтується на сучасній педагогічній аксіології і виражається у суспільно значущих цінностях, морально-етичних цінностях, цінностях педагогічної етики, особистісних якостях. Введено у науковий обіг поняття «етична компетентність» і «позааудиторна діяльність вчителя іноземних мов». Розроблено критеріально-діагностичну базу дослідження, що являє собою комплекс обґрунтованих компонентів, критеріїв, показників та діагностичних матеріалів. Обґрунтовано і розроблено структуру етичної компетентності майбутнього вчителя іноземних мов у позааудиторній діяльності, складниками якої є: компоненти (когнітивний, мотиваційний, діяльнісний), критерії (повнота, міцність і усвідомлення отриманих знань; ставлення до учасників освітнього процесу та майбутньої професійної діяльності з дотриманням етичних вимог; активність й ініціативність в позааудиторній діяльності морально-етичного характеру); показники (володіння системою знань професійної етики, усвідомлення їх важливості в особистісно-професійному становленні як майбутнього вчителя іноземних мов; розуміння цілей і завдань в оволодінні морально-етичними нормами спілкування, необхідними майбутньому вчителю іноземних мов для проектування і реалізації різних видів педагогічної діяльності, а також розуміння цілей і завдань позааудиторної діяльності в оволодінні етичною компетентністю; сформованість мотивації та інтересу до майбутньої педагогічної діяльності і проблем формування етичної компетентності; сформованість установок, ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя іноземних мов, ціннісного ставлення, поваги та емпатії до всіх учасників освітнього процесу під час позааудиторної діяльності, прагнення до оволодіння етичною компетентністю); рівні її сформованості (високий, середній і низький). Виокремлено педагогічні умови процесу формування етичної компетентності майбутніх учителів іноземних мов у позааудиторній діяльності: 1) створення розвивального освітньо-етичного середовища, у якому позааудиторна діяльність є провідним засобом формування етичної компетентності майбутнього вчителя іноземних мов; 2) розвиток у майбутніх учителів іноземних мов мотивації до оволодіння етичною компетентністю в процесі позааудиторної діяльності; 3) використання в позааудиторній діяльності інтерактивних форм і методів, які відповідають віковим особливостям здобувачів освіти, колу їхніх професійних інтересів й активізують процес формування етичної компетентності, вибір яких здійснювався з урахуванням результатів констатувального експерименту і положень Стратегії розвитку вищої освіти, Професійного стандарту вчителя нового покоління, Рамки безперервного професійного розвитку вчителів. Розроблено авторську Програму дослідно-експериментальної роботи з проблеми формування етичної компетентності майбутнього вчителя іноземних мов у позааудиторній діяльності, як

2. The dissertation presents the results of theoretical and practical research on the problem of forming ethical competence of future foreign language teachers in extracurricular activities. Based on the theoretical analysis of a number of normative and legal documents of conceptual significance it has been determined that the role of ethical competence in the development of the modern teacher in contemporary pedagogical science is currently being emphasized and positioned. It involves the formation of a teacher who is capable of managing their own emotions, respects themselves and others, adheres to ethical norms of behavior, and teaches these values to students. Additionally, the teacher should be able to establish dialogical relationships with education seekers. The dissertation analyzes and generalizes the essence of the concepts of "ethics", "competence", "ethical competence", "competency-based approach", "competency", and "extracurricular activities". It has been established that ethical competence is based on socio-humanitarian knowledge and is constructed through the emotional-value and socio-creative experience of education recipients, acquired both in the educational process and in extracurricular activities through participation in socially significant activities and reflection. The requirements for the formation of ethical competency are specified in the higher education standards for the training of pedagogical specialists,

taking into account the requirements of the competency-based approach and are aligned with the goals and objectives of the educational process of the higher education institution (HEI) in general, and extracurricular activities in particular. Extracurricular activities for future foreign language teachers in HEIs are considered as a pedagogically organized and personally regulated process of forming ethical competency in future foreign language teachers. It is a space where learners establish diverse moral and ethical relationships and connections based on cultural dialogue. It has been established, that extracurricular activities aimed at developing ethical competence are based on modern pedagogical axiology, which is expressed through socially significant values, moral and ethical values, values of pedagogical ethics, and personal qualities. The concepts of “ethical competence” and “extracurricular activities of foreign language teachers” have been introduced into scientific circulation. A criterion–diagnostic framework for the research has been developed, which consists of a complex of substantiated components, criteria, indicators, and diagnostic materials. The structure of ethical competence of future foreign language teachers in extracurricular activities has been substantiated and developed. Its constituent elements include the components (cognitive, motivational, and activity); the criteria (completeness, solidity, and awareness of acquired knowledge; attitudes towards participants in the educational process and future professional activities with adherence to ethical requirements; and activity and initiative in extracurricular activities of a moral and ethical nature); the indicators (mastery of a system of knowledge in professional ethics and awareness of their importance in personal and professional development as a future foreign language teacher, understanding the goals and objectives of acquiring moral and ethical norms of communication necessary for designing and implementing various types of pedagogical activities, as well as understanding the goals and objectives of extracurricular activities in acquiring ethical competence; the formation of motivation and interest in future pedagogical activities and issues related to the formation of ethical competence, the formation of attitudes and values of future foreign language teachers, their respectful and empathetic attitude towards all participants in the educational process during extracurricular activities, and the desire to acquire ethical competence); the levels of formation (high, medium, and low). The following pedagogical conditions for the process of formation of ethical competence of future foreign language teachers in extracurricular activities have been identified: 1) creating a developmental educational-ethical environment where extracurricular activities serve as the leading means of developing ethical competence in future foreign language teachers; 2) fostering motivation among future foreign language teachers to acquire ethical competence through their engagement in extracurricular activities; 3) utilizing interactive forms

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Slyusarenko N., Vlasenko O., Gryshchenko T., Novoseletska I., Shakhrai V., Stanislavchuk N., Yakymchuk O. Professional competencebuilding of the entrepreneurs through improving the quality of business education. *International Journal of Entrepreneurship*. 2021. Vol. 25, № 7. PP.1–8
- 2. Станіславчук Н. І. Педагогічні умови ефективного формування етичної компетентності студентів-гуманітаріїв. *Наукові записки. Серія «Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти»*. Кропивницький : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. Вип. 11. Ч. 4. С. 178–182
- 3. Станіславчук Н. І. Роль етичної компетентності при підготовці майбутніх вчителів іноземної мови. *Інноватика у вихованні : зб. наук. пр.* 2018. № 8. С. 337–344.

- 4. Станіславчук Н. І. Критерії, показники та рівні сформованості етичної компетентності майбутніх учителів іноземних мов. Актуальні питання гуманітарних наук : зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 35. Т. 8. С. 257–260.
- 5. Станіславчук Н.І. Комунікативна культура як складова фахової підготовки майбутнього вчителя іноземних мов. Pedagogy: Theory, Science and Practice: Collective monograph. New York, USA: Yunona Publishing, 2020. PP. 70-87.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U006941 0122U200105

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Безкоровайна Ольга Володимирівна

2. Olha V. Bezkorovaina

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучай Тетяна Петрівна

2. Tetyana P. Kuchay

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3518-2767

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Код за ЄДРПОУ: 22112656

Місцезнаходження: площа Кошута, буд. 6, Берегове, Берегівський р-н., 90202, Україна

Форма власності: Приватна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Варга Леся Іванівна

2. Lesia I. Varha

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0746-1593

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мукачівський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 36246368

Місцезнаходження: вул. Ужгородська, буд. 26, Мукачеве, Мукачівський р-н., 89600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Безлюдна Віта Валеріївна

2. Vita V. Bezliudna

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4333-9026

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Совтис Наталія Миколаївна

2. Nataliia M. Sovtys

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.01, 10.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6025-545X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Павелків Катерина Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Павелків Катерина Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Гудовсек Оксана Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна